

Rebel·lió empresarial contra els impostos

El ple ordinari del Parlament de les Illes Balears celebrat la setmana passada va aprovar –amb el vot favorable del PP i en contra de PSOE i PSM– la presa en consideració del projecte de llei de Pressupostos de la Comunitat Autònoma per a l'any 2013 per un valor de 3.570 milions d'euros.

Amb aquest tràmit el PP va demostrar que desoïa les veus que des de totes les patronals li havien demanat que es repensés la implementació dels nous impostos previstos als Pressupostos. El govern de José Ramón Bauzà tira així endavant amb la seva voluntat de recaptar més diners, per una banda, creant noves càrregues sobre empreses i, per una altra, incrementant-ne d'altres –vegeu requadre– sobre el conjunt dels ciutadans. El problema és que les empreses directament afectades ja han fet saber que no sols no estan d'acord amb les noves figures impositives sinó que lluitaran amb totes les possibilitats al seu abast per no haver de pagar-les. Possibilitats que van des dels recursos a la justícia fins a l'amenaça de traslladar la seu fiscal a d'altres indrets per no haver de pagar els impostos a les Illes, passant per tots tipus d'avertiments sobre les conseqüències molt negatives que tindria la reforma fiscal. No obstant això, l'executiu, a finals de la setmana passada, continuava entestat a posar en marxa els nous impostos a través de l'aprovació definitiva dels Pressupostos 2013, just abans de Nadal.

A contracor. Tant el president del govern illenc com el conseller d'Economia, i vice-president de l'executiu, Josep Ignasi Aguiló, han dit una vegada i una altra que feien aquesta reforma fiscal a contracor. Perquè “no ens agrada, però no hi ha més remei que fer-la”, va dir el conseller. Per la seva banda, el president Bauzà,

El govern illenc de José Ramón Bauzà provoca la rebel·lió d'empresaris contra els nous impostos anunciats.

en el recent debat de política general –dia 20 de novembre– va insistir amb la seva coneguda tesi que ell és “contrari” ideològicament a gravar més les empreses i els ciutadans. A parer seu, el que s'ha de fer és “facilitar” que “l'activitat privada” pugui desenvolupar-se al màxim i així es crearan llocs de feina i pujarà la recaptació de diners per part de les administracions. Però, es lamentava Bauzà, “les actuals circumstàncies no permeten confiar” que la tesi ideològica es converteixi en realitat perquè, a més de la crisi econòmica que suposa la caiguda de la recaptació pública, “allò que ens trobarem en accedir al govern va ser molt pitjor del que esperàvem”. La

qual cosa, diu, els ha obligat a “recaptar” a través d'un sistema “que no ens agrada” com és el d'apujar impostos i crear-ne de nous. Això sí, tant Aguiló com el president han assegurat que “tot d'una que puguem” adaptaran la pràctica política a la seva ideologia disminuint impostos, “però a hores d'ara, en situació tan excepcional”, lamenta el president, “no queda altre remei” que prendre aquestes decisions.

L'oposició no es creu el discurs econòmic del Govern. La líder socialista, Francina Armengol, troba que tota la política econòmica de l'executiu “és nefasta” perquè emmascara “el seu fracàs” amb pujades d'impostos “que perjudicaran tots els ciutadans de les Illes Balears”. Per a Armengol, el que caldria fer seria que Bauzà fos “més valent” a l'hora de demanar diners al govern “de Madrid” de Mariano Rajoy. Si fa no fa és del mateix parer la coalició PSM-Iniciativa Verda-Entesa-Més per Menorca, la diputada de la qual Joana Lluïsa Mascaró, que la setmana passada oficiava de portaveu per rebutjar els comptes de 2013 presentats pel PP, avalua que “els pressupostos són injustos, empitjoraran l'economia i perjudicaran la societat” i, a més, creu que el govern el que fa és apujar impostos en lloc de fer front “al robatori fiscal” per part de l'estat.

Malgrat les crítiques de l'oposició política, l'executiu del PP no té intenció de rectificar. El vice-president econòmic, Aguiló, discuteix les tesis oposidores i assegura que en realitat “la reforma fiscal verda” que presenta

La reforma fiscal

Si no hi ha rectificació del PP durant el procés parlamentari, els Pressupostos 2013 –que s'aprovaran just abans de Nadal– inclouran l'augment d'alguns impostos i la creació d'uns altres.

Es crea l'impost sobre els envasaments de begudes, pel qual les empreses venedores pagaran en funció del tipus d'envasament que ofereixen, el més contaminant –com és ara el plàstic– pagarà més que no el que menys

contamina, com per exemple el vidre; per aquesta via l'executiu del PP illenc espera poder ingressar uns 35 milions. Un impost nou més és el dels danys mediambientals produïts pels vehicles de lloguer –sense conductor–, que afecta les empreses d'aquest ram; el Govern confia de poder fer fins a uns 15 milions de caixa per aquest concepte. També és nou l'impost sobre els danys mediambientals causats per les grans superfícies de venda, que gravarà tant la utilització del territori ocupat per l'establiment com per l'espai dedicat a aparcament; les previsions

Josep Ignasi Aguiló, conseller d'Economia i vice-president del Govern balear.

el Govern el que persegueix és “no danyar els ciutadans”.

El PSOE i PSM no són els únics que protesten.

Rebel·lió empresarial. Tradicionalment s'ha suposat –i amb raó– que el

governamentals auguren uns ingressos d'uns 8,5 milions per aquest concepte. El cànon de sanejament d'aigües augmenta: per aquest concepte nou el govern espera recaptar uns 12 milions d'euros. Es modifica a l'alça l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, a través del qual l'executiu confia de recaptar quasi 40 milions. I pel que fa a l'impost de patrimoni, que també s'apuja, la intenció és que aportí quasi 25 milions. En total, la previsió és de recaptar en impostos uns 135 milions.

PP és sensible als interessos econòmics de les grans patronals i de les grans empreses. Però la pràctica política a les Illes esvaeix la tesi. Així ho sembla si s'ha de jutjar per les reaccions que allò que el govern anomena “reforma fiscal verda” està aconseguint aixecar entre totes les grans empreses afectades i entre les grans patronals. El rebuig és unànime. I no hi falten amenaces.

Quan el govern de Mariano Rajoy anuncià l'apujada d'impostos –de l'IRPF i llavors de l'IVA– les patronals illenques es mostraren molt decebudes. Sobretot perquè Rajoy havia donat garanties a les patronals hoteleres que es crearia l'IVA hoteler molt reduït. Res més lluny. El setembre passat el govern central l'apujava del 8% al 10%. El fet que Bauzà assegurés que la seva gestió havia evitat que pugés més no va conhortar gens els hotelers balears. La resta de patronals empresarials consideraren “extremadament negatiu” l'augment de l'IVA general fins al 21%.

La desconfiança patronal cap el PP no només augmentava degut als impostos. Les patronals turístiques no hoteleres –les de tots els sectors d'oci relacionats amb el turisme: discoteques, bars, restaurants, etc., tot allò que sol anomenar-se com a oferta complementària– ja estaven d'allò més enfadades amb el Govern de Bauzà degut a la nova llei turística –aprovada el juliol passat– que entenen que afavoreix els hotelers però no el turisme perquè, entre d'altres coses, no ataca el “tot inclòs” –enguany ha representat un 34% del tota del turisme arribat a les Illes– que tant els perjudica.

A aquest malestar s'hi afegia el passat octubre –tal i com aquest setmanari va informar oportunament– la insòlita manifestació de comerciants, el dia 30, en contra la política comercial del govern de Bauzà, la qual consideren que portarà “a la mort a milers de botigues”.

A aquest context de desconfiança i decepció empresarial creixent cap al

Les grans superfícies ja han fet saber al govern il·lenc que es neguen en rodó a pagar el nou impost.

La patronal dels rent-a-car de les Illes assegura que canviaran de Palma a la Península les seus socials de les empreses per no pagar el nou impost que els vol aplicar el govern.

govern de Bauzà s'hi afegeix ara la creació dels nous impostos previstos en els Pressupostos per a l'any vinent. Ha estat la gota que ha fet vessar el tassó. El malestar s'ha convertit en irritació. Les queixes patronals varen ser primer discretes. Reunions, telefonades i converses informals amb representants del govern sovintejaren d'ençà del setembre passat, quan s'anunciaren els futurs nous impostos. Els empresaris intentaven fer veure que si l'executiu s'entestava a aplicar nous impostos les conseqüències serien dolentes per a tothom i que les empreses afectades, a més, podrien intentar burlar-los. El govern, però, es va mostrar inflexible i

explicà a cada interlocutor allò mateix que diu en públic: que, tot i que ho fa a contracor, no hi ha més remei que fer-ho perquè necessita liquiditat.

La guerra oberta contra els impostos la començà la patronal dels cotxes de lloguer sense xofer. L'AEVAB (Associació Empresarial de Vehicles de Lloguer de Balears, en sigles en castellà) convocà els seus 350 afiliats a una assemblea per al dia 22 de novembre passat. L'assistència va ser massiva. La decisió, molt clara. "El govern té dues opcions: retirar l'impost o, com a mínim, endarrerir-ne l'aplicació. Si no, abans de finals d'any, els nostres assessors jurídics presentaran la

fórmula a través de la qual totes les empreses associades canviaran de lloc de residència les seus socials respectives, per anar a pagar els impostos allà on millor ens rebin, sigui Navarra, Euskadi o on sigui", va sentenciar el president d'aquesta patronal, Ramon Reus. Els enfadats empresaris contesten la pretensió del Govern de recaptar més diners assegurant que el que farà en realitat l'executiu serà perdre'ns molts més. Calcula l'AEVAB que si se n'han d'anar fiscalment a fora deixarien de pagar uns 40 milions a les arques públiques balears entre impost de societats, de circulació, IVA i IRPF. El Govern fa oïdes sordes a aquestes amenaces. El vicepresident Aguiló assegura que "hauran de pagar impostos per les activitats que facin a Balears".

La dels cotxes de lloguer no és l'única patronal revoltada. L'ANGED (Associació Nacional de Grans Empreses de Distribució), que és la patronal de les grans superfícies comercials, ja ha fet saber al govern que rebutja del tot la reforma fiscal. Assegura que els marges de benefici de cada mercaderia per a cada associat són tan estrets que un nou impost o la pujada d'un altre suposaria pèrdues empresarials que es traslladarien immediatament "a l'ocupació laboral". Dit d'una altra manera: si el govern els aplica impostos nous, acomiadaran treballadors. A hores d'ara aquest sector comercial ocupa unes 25.000 persones a les Illes. L'ANGED està preparant un informe sobre les "conseqüències molt negatives" que tindria per a l'economia balear que s'apliquessin els nous impostos i ha advertit que arribarà, si cal, als tribunals per defensar les seves tesis. A banda, cal tenir en compte que una part important d'aquestes grans superfícies, a més d'ocupar tants de treballadors, també donen feina a empreses il·lenques, entre les quals s'ha aixecat cert temor sobre com les podria afectar un enfrontament obert entre grans superfícies i el govern.

De moment, tant Aguiló com el president Bauzà continuen endavant amb les seves intencions. Just abans de Nadal se sabrà si en efecte aproven els Pressupostos de l'any que ve amb els nous impostos o si rectifiquen.

Miquel Payeras